

HOVEDREGNSKAP FOR AARET 1919.

taps-konto
for 1919).

KREDIT

Indtægter:

Statsbidrag til den ordinære virksomhet	kr. 55 000,—	
» » torvskoleanlægget	» 20 000,—	kr. 75 000,—
Renter av bankindskud og legater	» 2 060,68	
Aarspenger	» 7 579,40	
Do. utestaaende	» 190,—	
Indtægter av »Meddelelserne«	» 2 484,20	
Salg av tryksaker	» 16,05	» 12 330,33
Livsvarige bidrag	kr. 180,—	
Gaver	» 850,—	» 1 030,—
Distriktsbidrag og andre bidrag til Forsøksstationen	kr. 1 657,33	
Salg av produkter paa forsøksstationen	» 10 338,03	
Beholdning av avling ved Do.	» 8 000,—	» 19 995,36
Distriktsbidrag til torvskolen	kr. 4 500,—	
Salg av brændtorv og torvstrø paa torvskolen	» 39 393,08	
Beholdninger ved torvskolen	» 23 000,—	» 68 893,08
		<u>kr. 177 248,77</u>

konto.

pr. ³¹/₁₂ 1919).

KREDIT

Passiva:

Torvskolens torvlaan	kr. 140 000,—	
—»— laan av andre offentlige midler	» 45 000,—	kr. 185 000,—
Torvgasverket	» 19 000,—	
Forskud aarspenger 1920	» 38,—	
En kreditor	» 767,75	
Balance-formue pr. ³¹ / ₁₂ 1919	» 73 349,50	

kr. 278 155,25

paa vor regnskapsekstrakt av 27. mars d. a. fremkomne overskud nu efter Hovedkontorets bankbeholdning stemmer.

21. oktober 1920.

E. M. Rønning.

DET NORSKE MYRSELSKAPS

Gevinst- og
(Driftsregnskap)

DEBET

Utgifter:

Beholdning av avling $\frac{1}{1}$ 1919		kr. 7 000,—
Driftsutgifter	kr. 17 615,99	
Nydyrkning og nyanskaffelser	» 6 261,73	
Veianlæg og planering	» 1 884,60	
Kursus i plantekultur og myr dyrkning	» 2 552,69	
Spredte forsøk	» 785,34	
Demonstrationsfelt i myr dyrkning ved torvskolen i Vaalder	2 685,50	
	» 31 785,85	
Samlede utgifter	kr. 38 785,85	
Balance:		
Regnskabsmessig overskud	» 31 408,04	
	kr. 70 193,89	

Balance-

DEBET

(Formuesstillingen)

Aktiva:

Værdi av huser $\frac{1}{1}$ 1919		kr. 58 387,77
Nybygninger 1919	» 24 270,93	
Skogkjøp (materialer)	» 927,63	
	kr. 83 586,33	
Beholdning av avling	» 8 000,—	
Kassabeholdning	» 5 490,65	
	kr. 97 076,98	

Nærværende stemmer med forsøksstationens regnskapsbok. Beholdninger forsøk« og »nyanskaffelser« er ført indkjøpte redskaper, som paa denne maate aktivapost for redskaper, heste m. v.

Kristiania,

A/S Revisionsbanken
Revisionsavdelingen
P. I. Borch
revisionschef.

FORSØKSSTATION PAA MÆRESMYREN.

taps-konto

for 1919).

KREDIT

Indtægter:

Paaregnet bidrag fra Myrselskapets hovedkasse . . .	kr. 24 000,—	
Tilskud fra Myrselskapets hovedkasse	» 26 198,53	
		» 50 198,53
Distriktsbidrag og andre bidrag til forsøksvirksomhet . . .	» 1 657,33	
Salg av produkter	» 10 338,03	
Beholdning av avling pr. ³¹ / ₁₂ 1919	» 8 000,—	
		» 19 995,36

 kr. 70 193,89

konto

pr. ³¹/₁₂ 1919).

KREDIT

Passiva:

Aktiva pr. ³¹ / ₁₂ 1918	kr. 65 668,94
Balance:	
Ovenstaaende regnskapsmessige overskud	» 31 408,04

 kr. 97 076,98

er ikke kontrollert av os. Det bemerkes at der blandt ovenstaaende »spredte gaar direkte paa tapskonti. Som det sees indeholder ikke regnskapet nogen

den 13. februar 1920.

 E. M. Rønning.

DET NORSKE MYRSELSKAPS

Gevinst-

(Driftsregnskap)

DEBET

Utgifter:

Brændtorvdriften	kr. 28 044,52
Torvstrødriften	» 23 109,04
Jordbrukets drift	» 440,61
Elevenes kosthold	» 5 291,48
Hestehold	» 1 846,02
Forsøksdrift	» 1 375,78
Renter til Torvlaanefondet	» 1 101,93
Avgifter	» 1 181,98
Administration	» 7 679,45
Sykekasse og Riksforsikring	» 491,49
Samlede utgifter	kr. 70 562,30

Avskrivninger paa anlægget:

Driftsmaskiner	kr. 7 000,—
Brændtorvanlæg	» 7 000,—
Torvstrøanlæg	» 5 000,—
Sagbrukets anlæg	» 2 000,—
Smiens anlæg	» 362,34
Jordbrukets anlæg	» 2 700,—
Elevbarakkens anlæg	» 5 000,—
Hest og kjøreredskaper	» 1 000,—
	» 30 062,34
	kr. 100 624,64

Balance-

(Formuesstillingen)

DEBET

Aktiva:

Driftsmaskiner	kr. 2 789,95
Brændtorvanlæg	» 27 240,83
Torvstrøanlæg	» 39 118,45
Sagbrukets anlæg	» 1 628,96
Smiens anlæg	» 549,41
Jordbrukets anlæg	» 1 585,02
Elevbarakkens anlæg	» 25 849,91
Hest og kjøreredskaper	» 1 180,—
Torvgasverk	» 19 000,—
Samlet anlægsværdi	kr. 118 942,03
Kontanter	» 674,29
Beholdning av brændtorv	» 11 000,—
— » torvstrø og strøtorv	» 14 000,—
Uttestaaende:	
Solgt torvstrø	kr. 7 220,—
» brændtorv	» 686,—
	» 7 906,—
Underskud 1918	kr. 57 113,21
— 1919	» 11 731,56
	» 68 844,77
	kr. 221 367,59

Nærværende stemmer med Torvskolens bøker efter de av styret under trollert av os.

nemlig i 1919 overført til de forskjellige »anlægskonti«.

Kristiania,
A/S Revision
P. I. Borch

TORVSKOLE OG FORSØKSTORV FABRIK

og taps-konto.

for 1919).

KREDIT

Indtægter:		
Brændtorvdriften	kr.	23 495,25
Torvstrødriften	»	15 897,83
Statsbidrag	kr.	20 000,—
Distriktsbidrag	»	4 500,—
		» 24 500,—
Beholdning av torv:		
Brændtorv	kr.	11 000,—
Torvstrø	»	5 000,—
Strøtorv	»	9 000,—
		» 25 000,—
	Samlede indtægter	kr. 88 893,08
Balance:		
Tap 1919	»	11 731,56

 kr. 100 624,64

konto.

pr. 31/12 1912).

KREDIT

Passiva:		
Laan av Det Norske Myrselskaps hovedkasse	kr.	17 367,59
Torvlaanefondet:		
Anlægslaan	kr.	100 000,—
Driftslaan	»	40 000,—
		» 140 000,—
Laan av Foranstaltninger til økning av brænd- torvproduksjonen	»	35 000,—
Distriktslaan av Hedmark fylke	»	10 000,—
Gjæld for torvgasverk	»	19 000,—

 kr. 221 367,59

14. oktober besluttede avskrivninger er foretat. Beholdninger er ikke kon-
 Naar man sammenligner ovenstaaende regnskap med regnskapet for 1918
 vil man se at maskiners konto og bygningers konto er utgaat. Disse konti er
 21. oktober 1920.

 E. M. Rønning.

DET NORSKE MYRSELSKAPS AARSBERETNING 1919.

MEDLEMSANTALLET utgjorde 31. december 1919 ialt 1280, hvorav 2 æresmedlemmer, 7 korresponderende, 260 livsvarige og 1011 aarsbetalende medlemmer. I aarets løp er indmeldt 27 nye medlemmer, hvorav 5 livsvarige; samtidig er avgaat 26, hvorav 2 livsvarige. Myrselskapet har desuten omkring 500 indirekte medlemmer, som gjennom stedlige myrforeninger og landbruksforeninger er abonnenter paa »Meddelelserne« til halv pris.

Det for aaret avlagte og reviderte *regnskap*, hvortil henvises, utviser paa *gevinst- og taps-konto* at indtægter og utgifter balancerer med et beløp kr. 177 248,77, idet et overskud paa kr. 30 062,34 er avskrevet paa torvskoleanlægget. Av indtægterne er statsbidrag kr. 75 000, bankrenter, aarspenger, salg av »Meddelelser« og tryksaker kr. 12 330,33, livsvarige bidrag og gaver kr. 1030, indtægter av forsøksstationen paa Mæresmyren kr. 19 995,36 og indtægter ved torvskolen i Vaaler kr. 68 893,08.

Balance-konto viser et samlet beløp paa kr. 278 155,25, hvorav nettoformuen utgjør kr. 73 349,50. Aktiva består væsentlig av legater, forsøksstationens og torvskoleanlæggets bygninger, maskiner, redskaper m. m. samt beholdninger m. m. Angaaende passiva henvises til efterfølgende bemerkninger om torvskoleanlæggets særskilte regnskap.

Det særskilte regnskap for *Forsøksstationen paa Mæresmyren*, hvortil henvises, utviser paa *gevinst- og taps-konto* en indtægt av kr. 70 193,89, hvorav kun kr. 19 995,36, som opført i hovedregnskapet, kan betraktes som egentlige driftsutgifter. mens kr. 50 198,53, er bidrag og tilskud fra myrselskapets hovedkasse. Da driftsutgifterne er kr. 38 785,85, fremkommer et regnskapsmessig overskud paa kr. 31 408,04. Regner man derimot kun de egentlige driftsindtægter uten at ta hensyn til bidrag og tilskud fra hovedkassen faar man et underskud. Som av revisionen bemerket er der blandt driftsutgifter ogsaa opført beløp som egentlig hører hjemme under aktiva paa *balance-konto*, som nu viser et samlet beløp kr. 97 076,98, hvorav formuesforøkelse i 1919 er kr. 31 408,04. I regnskapet for 1920 skal man forsøke at faa beløpene for drift og anlegg bedre belyst.

Det særskilte regnskap for *torvskolen og forsøksstorvfabrikken* i Vaaler i Solør, hvortil henvises, utviser paa *gevinst- og taps-konto* en indtægt av kr. 88 893,08, hvorav 20 000 er statsbidrag, saa at de egentlige driftsindtægter utgjør kr. 68 893,08 som opført i hovedregnskapet. Da driftsutgiftene er kr. 70 562,30 er der egentlig et underskud paa kr. 1669,22, men da hovedregnskapets egentlige overskud paa kr. 30 062,34 er avskrevet paa torvskoleanlægget blir den samlede utgift kr. 100 624,64, hvorved fremkommer et regnskapsmessig underskud paa kr. 11 731,56.

I aarene 1918 og 1919 er paa torvskoleanlægget avskrevet ialt kr. 70 400,24, uten underskud for hovedregnskapet. Torvskoleanlæggets samlede underskud for aarene 1918 og 1919 utgjør kr. 68 844,77, saaat hvis man hadde undlat avskrivninger vilde driftsregnskapet for de 2 aar tilsammen ha vist overskud, men de direkte statsbidrag paa kr. 45 000 er da opført som driftsindtægter. Paa *balance konto* er under aktiva opført samlet anlægsværdi pr. ³¹/₁₂ 1919 efter avskrivninger kr. 118 942,03, beholdninger kr. 25 674,29, utestaaende fordringer kr. 7 906 og underskuddet for aarene 1918 og 1919 kr. 68 844,77, eller tilsammen kr. 221 367,59. Under passiva er opført laan av Det Norske Myrselskaps hovedkasse kr. 17 367,59. Disse penger er laant av myrselskapets disponible fonds i aaret 1918 og utgjorde da kr. 21 303,60, saa at hovedkassen er kreditert for kr. 3 936,01. Anlægslaan av Torvlaanefondet kr. 100 000, skal i sin helhet være tilbakebetalt inden aaret 1929, men hvis myrselskapet til den tid ikke har magtet dette har Landbruksdepartementet paa forhaand git tilsagn om at Torvlaanefondet skal kunne erholde beløpet tilbakebetalt paa anden maate. Driftslaan av Torvlaanefondet kr. 40 000 vil efter al sandsynlighet i sin helhet kunne tilbakebetales Torvlaanefondet i aarene 1920 og 1921. Laan av Foranstaltninger til økning av brændtorvproduksjonen kr. 35 000 er restbeholdningen av de kr. 100 000, som i aaret 1917 blev stillet til disposition av Provianteringsdepartementet, som nu maa forutsættes at kunne avskrive det hele. Distriktslaan av Hedmark fylke, kr. 10 000, er rentefrit og avdragsfrit indtil aaret 1928. Gjæld paa torvgasverket kr. 19 000 forutsættes betalt av statsbidraget for budgetterminen 1920—1921.

Der har i aaret 1919 været avholdt 1 aarsmøte, 1 representantmøte og 7 styresmøter. I aarets løp er fra myrselskapets kontor ekspedert 1128 journaliserte indgaatte og utgaatte skrivelser foruten postopkrav, rundskrivelser og tryksaker.

Myrselskapets oplysende virksomhet.

PAA grund av arbeidervanskelighetene i typograffaget utkom »Meddelelserne« meget uregelmæssig, og da trykningsomkostningerne økedes betydelig indskrænkedes sideantallet mest mulig for ikke at faa for store overskridelser paa budgettet. Sekretæren har foruten andre avisartikler skrevet en oversigt over torvbruket i 1918 indtat i »Morgenbladets Aarsoversigt«. Sekretæren har derimot ikke hat anledning til at foreta foredragsreiser, naar undtages et foredrag paa Hamar.

Om torvskolens virksomhet henvises til særskilt beretning herom indtat i »Meddelelse« nr. 5 for 1919 side 84—92.

Den oplysende virksomhet til myrdyrkningens fremme er omtalt i forsøksstationens beretning, hvortil henvises.

Myrselskapets virksomhet til torvindustriens fremme.

I aaret 1919 indkom ingen andragender om myrundersøkelser for igangsætning av ny *brændtorvdrift*, og der blev heller ikke anlagt

nye brændtorvfabriker, derimot hadde de allerfleste brændtorvfabriker indstillet driften. Aarsakerne hertil var flere. For det første var brændtorvens produktionspris øket paa grund av de store arbeidskostninger, saa at brændtorven vanskelig kunde konkurrere med de faldende stenkulpriser like efter verdenskrigens avslutning. For det andet var brændselskrisen av 1917 allerede forbi ved midtsommerstid 1918, og der var i Norge rikelige brændselsbeholdninger, i motsætning til de fleste andre land i Europa. Som følge herav var der ikke noget marked for brændtorv og av brændselsoverskuddet blev der endog eksportert brændtorv fra Norge til Sverige. For det tredje hadde veirforholdene i aaret 1918 været meget daarlige for torvtøking. Brændtorvfabrikkerne hadde derfor liggende store beholdninger av halvtør torv og var i aaret 1919 for en stor del optat med at eftertørke og forsøke paa at sælge det forløpne aars produktion. I aaret 1919 var veirforholdene i det Nordenfjeldske og i Nord-Norge likesaa daarlige som i 1918 østenfjeldsk, og de brændtorvanlæg som i 1919 har været igang i de nordlige landsdeler har hat de samme erfaringer som østenfjeldsk aaret før.

Som følge herav er der tapt store summer paa brændtorvdriften over hele landet. Før man faar mer arbeidsbesparende maskiner og mer betryggende metoder for torvens tøking er der litet haap om at der igjen kan komme igang brændtorvdrift i større utstrækning, hvis ikke stenkulprisene paa ny kommer til at stige.

Interessen for *torvstrødrift* er øket og der er kommet istand flere saavel store som smaa torvstrøanlæg rundt om i landet. Enkelte forholdsvise store torvstrøfabriker er projektert og vil muligens bli bygget i den nærmeste fremtid. Da alt arbeide paa selve torvstrømylen er manuelt, har de høie arbeidskostninger bevirket, at torvstrøets produktionspris er øket i en betragtelig grad.

Veirforholdene var i 1919 gunstige i det østenfjeldske, hvor de fleste torvstrøfabriker forefindes, hvorfor der blev tilvirket betydelig mer torvstrø end noget tidligere aar, men omsætningen var mindre tilfredsstillende, da salgsprisen maatte være høi. Forbruket av torvstrø i vort land er jo i virkeligheten litet i forhold til landbrukets behov, men der kan neppe bli større avsætning før produktionsprisen og dermed salgsprisen formindskes. Ogsaa for torvstrødriften er det derfor i høi grad paakrævet at faa arbeidsbesparende maskiner.

Myrsekskapets væsentligste arbeide for torvindustriens fremme har ogsaa i aaret 1919 været *torvskolen* og *forsøksstorvfabrikken* i Vaaler i Solør, hvorom henvises i tør omtalte beretning.

Torvingeniørassistenten fratraadte sin stilling den 31. januar 1919 og gik over i anden bedre lønnet stilling. Senere hadde man en kort tid en ingeniør til midlertidig assistance og stillingen som torvingeniør-assistent blir indtil videre ikke besat.

Sekretæren har sommeren 1919 i henhold til kgl. resolution av 12. mai foretat en reise til England og Skotland forat besigtige en

igangværende stor torvfabrik, som arbeider uafhængig av lufttørring. Beretning herom er oversendt hovedstyret for Norges statsbaner. Ogsaa paa andre maater har sekretærens tid været optat med offentlige gjøremaal baade som medlem av Statens Brændselsraad og som medlem av den av Industriforsyningsdepartementet opnævnte Valseverkskommission.

Myrselskapets virksomhet til myr dyrkningens fremme.

I aaret 1919 har der ved *Forsøksstationen paa Mæresmyren* været igang 125 forsøksfelter paa et areal av ca. 180 maal.

Nedenstaaende oversigt viser hvilke spørsmaal der er arbeidet med.

- I. *Sortforsøk.* 18 engfelter og 1 felt for hver av de følgende vekster: grønforblandinger, havre, byg, vaarhvete, vaarrug, høst-rug, erter, poteter, næper, kaalrot, gulerøtter, kaal og andre grønsaker samt bærbusker og blomster, ialt 32 felter.
- II. *Froavl.* 9 engfelter timotei, engrævehale, engrap, engsvingel, hundegræs, strandrør, svingelfaks, vildtvoksende græsarter og kløver.
- III. *Gjødslingsforsøk.* 20 engfelter, 9 kornfelter samt 3 felter for halvt dyrket myr, ialt 32 felter.
- IV. *Forsøk med jordforbedringsmidler.* 5 kalkningsfelter, 9 forsøk med paaføring av mineraljord, ialt 14 felter.
- V. *Forsøk med ulik saatid.* 1 havre, 1 byg, 1 grønfor og 1 engfelt. Paa grønforfeltet prøves ogsaa virkningen av ulik høstetid, ialt 4 felter.
- VI. *Forsøk med forskjellige saamængder.* 3 engfelter, 1 grønfor og 1 havrefelt, ialt 5 felter.
- VII. *Forskjellige gjenlægningsmaater for eng.* 5 felter.
- VIII. *Snitningsforsøk til erter.* 1 forsøk samt 2 eftervirkningsforsøk, ialt 3 felter.
- IX. *Forsøk med forskjellige opdyrkningsmaater og ulik bearbeidning.* Opdyrkningsmaate 4 felter, bearbeidningsforsøk 1 felt, ialt 5 felter.
- X. *Avgrøftningsforsøk.* 4 felter.
- XI. *Beitningsforsøk.* 3 felter.
- XII. *Forsøk med Haaslaat.* 2 felter.
- XIII. *Planteforædling.* Der arbeides fortiden med timotei, rødkløver, alsikkelkløver, hundegræs og rødsvingel.

Av *Sprede felter* har der ved *forsøksstation i Tryssel* været igang et forsøk med forskjellige grøfteavstande, et forsøk med kalkning og gruskjøring samt med grønforblandinger. Hos stortingsmand *Eggen, Forseth* i beitringsforsøk og et større gjødslingsforsøk ved *Rogaland Landbruksskole* paa *Tveit*.

Om *Nybygning* kan nævnes at bestyrerboligen ved forsøksstationen nu er færdig. Der er videre støpt betongulv til et opbevaringsrum for kunstgjødsel m. v. og panelt og malt i arbeiderboligen.

Om *nydyrkning og grundforbedring* kan omtales at der vinteren 1919 er gruskjørt 2 maal paa *Gilbergsmynen*. Sommeren 1919 har man hat under dyrkning 94 maal nyland ved forsøksstationen paa *Mæresmynen*, men paa grund av den regnfulde sommer og høst er det usikkert om man faar noget av dette areal helt færdig til vaaren. Tuehugningen er færdig paa 94 maal, men det har været umulig at faa brændt tuene paa mer end ca. 10 maal. Av disse 94 maal ligger 23 maal like ved jernbanelinjen paa det stykke *Myrselskapet* fik overlatt av Staten i 1912, de resterende 71 maal ligger paa det stykke som *Myrselskapet* fik overlatt i 1917 og som det er forutsætningen væsentlig at anvende til beiteforsøk. Der er gjort helt færdig ca. 1400 m. lukket grøft paa ovennævnte 23 maal. Paa beitefeltet er gravet ca. 1350 l. m. grøft med *Buckeyes* motorgrøftemaskin. Grøftemaskinen blev prøvet under meget vanskelige forhold, grundvandet stod like i dagen og der var adskillige stubber i myren. Grøftemaskinen tok sig frem allikevel, men som man kunde vente blev der mange avbrytelser. Paa nogenlunde ren og tørrere jord ser det ut til at *Buckeyes'* grøftemaskin gjør et meget godt arbeide og har en meget stor arbeidsevne. I *Tuvbakken* er ca. 3 maal rensket for stubber og delvis for sten. Desuten er der tat op 140 lukket grøft. I løpet av vinteren og vaaren er der kjørt ut ca. 150 m³ grus fra tomten til gaardsplads bak bestyrerboligen. Massen er anvendt dels til gjenfyldning av et gammelt grustak som ligger inde i den dyrkede jord paa *Tuvbakken* og dels til veigrus.

Myrkonsulenten har fra 1. jan. til 15. okt. holdt 22 foredrag ved kurser og foredragsmøter. *Myrassistenten* har holdt 2 foredrag.

Myrkonsulenten har ogsaa i aaret 1919 været formand i Centralstyret for *Næringsnævnden* i Nord-Trøndelag og har været medlem av *Nydyrkningskomiteen* og *Statens kornkommission*. Fra 13. til 20. juli avholdtes et kursus i myrdyrkning og plantekultur for landbruksfunktionærer ved *Myrselskapets Forsøksstation*. Angaaende dette kursus henvises til særskilt beretning indtat i »Meddelelser« nr. 1, side 6—8. Her skal kun nævnes, at den store tilslutning tyder paa at disse kurser har slaat godt an.